

Algemene handreiking

Maximum snelheden

Inleiding

Dit document is opgesteld in het kader van de landelijke Digitaliseringsopgave van Mobiliteitsdata. Deze handreiking bevat informatie waarmee wegbeheerders worden geholpen om de gegevens over maximumsnelheden te verzamelen en ontsluiten.

Het waarom

De wegbeheerders in Nederland hebben voor alle openbare wegen wettelijke maximumsnelheden voor het autoverkeer ingesteld. De bepaling van de maximumsnelheid komt voort uit de afweging tussen verkeersveiligheid, de doorstroming van het verkeer en de leefbaarheid.

De geldende maximumsnelheden worden bepaald door zowel generieke verkeersregels (zoals de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom) als door middel van verkeersborden. Naast deze traditionele (en wettelijk verplichte) manier om de maximumsnelheden kenbaar te maken, wordt er in toenemende mate gebruik gemaakt van digitale informatie. Deze informatie komt direct in de auto beschikbaar via informatiediensten, die door serviceproviders zijn ontwikkeld. Digitalisering van maximumsnelheden wordt zelfs cruciaal, aangezien alle nieuwe typen auto's sinds 1 juli 2022 verplicht met het ISA (Intelligent Speed Assistance) systeem moeten zijn uitgerust. Daarnaast worden de maximumsnelheden gebruikt voor het maken van geluidsberekeningen, bij het opstellen van verkeersmodellen en in onderzoeken naar verkeersveiligheid (bijvoorbeeld bij verkeersongevallen analyses). Ten slotte brengt de Europese ITS-richtlijn op termijn een digitaliseringsverplichting met zich mee. De exacte tijdslijn en geografische dekking van deze verplichting in Nederland wordt op een later moment bekend.

Om welke data gaat het?

De scope bestaat uit alle permanent geldende snelheden op voor gemotoriseerd verkeer toegankelijke wegvakken. Voor de fiets-, ruiters- en voetpaden en veerdiensten worden geen maximumsnelheden vastgelegd. Maximumsnelheden op dynamische (matrix)signaalborden vallen buiten de scope, evenals maximumsnelheden die alleen gelden bij bepaalde weersomstandigheden. Tijdelijke snelheidsbeperkingen van wegwerkzaamheden en evenementen vallen buiten scope voor zover deze korter duren dan 3 maanden.

De al enkele jaren bestaande digitale dataset met maximumsnelheden is door wegbeheerders aangevuld en er zijn maximumsnelheden gewijzigd op basis van algoritmes en verkeersbesluiten. Van alle wegvakken die toegankelijk zijn voor gemotoriseerd verkeer zijn dus al maximumsnelheden digitaal vastgelegd. Het is zaak dat deze data wordt gecontroleerd en ook bij toekomstige wijzigingen snel worden bijgewerkt.

Hoe maken we het inzichtelijk?

NDW heeft de applicatie George ontwikkeld, waarmee iedere wegbeheerder de maximumsnelheden voor het eigen wegennet (eenmalig) kan controleren en zo nodig wijzigen. Ook toekomstige wijzigingen aan maximumsnelheden kunnen (bij elke wijziging) worden doorgevoerd in deze applicatie. George visualiseert het wegkenmerk maximumsnelheid uit het Nationaal Wegenbestand (NWB) en laat zo op de kaart zien welke maximumsnelheid op ieder wegvak is opgenomen in het NWB bekend is. Of deze maximumsnelheden ook juist zijn, moet worden gecontroleerd aan de hand van verkeersbesluiten, verkeersborden, een eigen beheersysteem, panoramabeelden, verkeersregels en lokale kennis.

Vaak zijn in George afwijkingen snel zichtbaar, omdat deze opvallen in de weergave van maximumsnelheden op de kaart. Bijvoorbeeld één wegvak met een snelheid 50 in een 30 km zone. Dit kan direct in George worden aangepast.

Soms moet er meer worden aangepast, bijvoorbeeld als vanwege de verkeersveiligheid of de 30 km-standaard voor de bebouwde kom de maximumsnelheid in een heel gebied wijzigt. Als het aantal door te voeren wijzigingen groot is, kan het beste met RWS (nwb@rws.nl) contact opgenomen worden hoe u dit het best kunt aanleveren (bijvoorbeeld met (digitaal) kaartmateriaal, of als tekstbestand).

In George zijn een aantal validaties beschikbaar die verkeersborden met maximumsnelheden vergelijken met het wegkenmerk maximumsnelheden. Dit helpt om mogelijke discrepanties te vinden. Verkeersborden kunnen vanuit assetbeheersystemen ge-upload worden, waarna deze validaties u attent zullen maken op mogelijke issues met het wegkenmerk.

Werkwijze

- # 1 Ga naar de website [George](#). Rechts bovenin kunt u klikken op 'inloggen'. Heeft u nog geen account? Dan kunt u deze aanvragen door een mail te sturen naar mail@servicedeskndw.nu.
- # 2 Na inlog kunt u in de balk boven de kaart kiezen voor 'wegkenmerken'. Zoom in op uw beheergebied. Vervolgens kunt u wegvakken selecteren. Links onderin vindt u de legenda. Met de filterknoppen kunt u filteren op een of meer snelheidswaarden.
- # 3 Selecteer een wegvak om de snelheid aan te passen. Rechts in beeld ziet u de informatie over het geselecteerde wegvak. Selecteer de juiste snelheden voor het wegvak en klik op 'opslaan'. Om meer wegvakken tegelijkertijd aan te passen, wijzigt u boven de kaart de modus van Singleselect naar Multiselect.
- # 4 Voer deze controle uit voor alle wegvakken in uw beheer. U kunt ook andere wegkenmerken wijzigen: de rijrichting, BST code, verkeerstype, versmallingen, wegkenmerken en beperkingen. Kijk hiervoor in de uitgebreide handleiding van [George](#).
- # 5 U kunt later altijd terugkomen om overige wegvakken te controleren of aan te passen. Ook bij nieuwe verkeersbesluiten dient de informatie te worden aangepast in George.

Borging in het proces

Naast de (eenmalige) controle is het van belang dat het proces bij wegbeheerders zo is ingericht dat wijzigingen en aanvullingen van de wegkenmerken voortaan ook in de landelijke registratie terechtkomen. Het is belangrijk minimaal 1x per kwartaal de data te checken en up-to-date te brengen. Om deze borging op orde te brengen is het van belang antwoord te geven op de volgende vragen:

1 Heeft u als wegbeheerder digitaal inzicht in de geldende maximumsnelheden in de gemeente?

2 Wie is het eerste aanspreekpunt in uw organisatie?

3 Hoe worden wijzigingen in de maximumsnelheden vastgelegd en digitaal gepubliceerd?

4 Hoe wordt in het proces van structurele wijzigingen van de maximumsnelheid, de geldende snelheid, de locatie van de borden en de betreffende wegsegmenten vastgelegd?

Verkeersbesluiten over maximumsnelheden die voldoende duidelijk en eenduidig zijn, worden in opdracht van Rijkswaterstaat al centraal verwerkt in het NWB maximumsnelheden bestand.